

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Sponsalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

Illud in contrahendo *Sponsalia* præcedunt: unde de iis primo agendum.

De Sponsalibus.

TIT. XII.

Sponsalia, sunt futurarum nuptiarum promissio. *c. nostrates. 3. caus. 30. qu. 5.*

Sunt vel *de presenti*, vel *de futuro. c. si inter virum. 31. hic.*

De presenti (sic dicta quasi concepta per verba præsentis temporis) nihil aliud sunt quam contractus matrimonii, *c. 1. c. tuæ fraternitati. 25. & d. c. si inter virum. 31. eod.* quibus jam dicta sponsaliorum definitio non competit. Unde de iis titulo sequenti de Nuptiis tractabimus.

Sponsalia de futuro (quæ propriè Sponsalia), sunt promissio futurarum nuptiarum; per verba futuri temporis; ut, *Ego te in uxorem ducam. c. pen. eod.*

Hæc vel sunt *Nuda & Simplicia*: cum sponsus sponsæ nudè & simpliciter promittit, quod eam in uxorem ducet; & è converso. *c. ad audientiam. 4. & c. si inter. eod.* vel *Firmata*, cum aut arrhæ, aut earum vice pignora, aut annulus datur; aut juramentum interponitur. *c. 14. si quis uxorem. c. 15. si quis desponsaverit. 27. qu. 2. c. praterea. 12. c. veniens ad nos. 15. c. commissum. 16. eod.*

Contrahuntur consensu, *c. praterea. 2. eod.* sive is verbis, sive re, ut annuli, *Gl. in c. fin. de despons. impub. Gl. in c. tenor. 10. de sent. & re jud. munerum datione, osculis, amplexu; Paris. conf. 15. num. 4. vol. 4. arg. c. 1. de despons. impub. in 6. in §. idem quoque. & ibi Dd. sive literis, Archid. in c. 8. nec illud. 30. qu. 5. num. 5. & in c. fin. de procur. in 6. num. 2.* per epistolam, nuncium, procuratorem; *Hostiens. in §. qualiter hic.* exprimatur.

Annuli datione, id est, subarrhatione, *d. c. 15. si quis desponsaverit. 27. qu. 2.* ut contrahantur sponsalia, annulum non sufficit dari: sed necesse, sive voce, sive signis exprimi,

primi, in hoc ut sponsalia contrahantur, dari & recipi. *c. illud. 15. qu. 1. c. ne quis. 22. qu. 2. Imola in c. tenor. 10. de re jud.*

Si dubium, annulus, nuptiarum, an sponsaliorum ratione sit datus; Judicis est ex consuetudine patriæ, & circumstantiis, id decidere. *c. illud. 11. de presumt. c. 1. de matr. contr. constit. Eccl. Abb. in. c. ult. de despons. imp.*

Literis si consensus exprimatur, necesse ut is qui eas mittit, in voluntate sponsalia contrahendi perseveret, usquequo ille ad quem literæ mittuntur, consentiat; *Gl. in c. 8. nec illud. 30. qu. 5. tacite, ut contrahat sponsalia: arg. text. c. tua. 25. hic. ubi Dd. expresse, puta consensus sui per eundem vel alium nuncium, certiolem faciendo; ut matrimonium. Archid. in d. c. nec illud. 30. qu. 5.*

Per procuratorem ita demum sponsalia contrahuntur, si is ad id speciale habeat mandatum, *Archid. in c. fin. de procur. in 6. nec illud sit revocatum. Gl. in d. c. fin. in verb. revocatus. per text. in c. sicut. 22. & c. si inter. 31. in fin. hic. & Dd. in d. c. fin.*

Qui procurator alium sibi substituere nequit; nisi & hoc in mandatis habeat. *d. c. fin. de procurat. in 6.*

Contrahere Sponsalia possunt omnes, tam puberes, quam impuberes, qui septennium excefferunt; *c. accessit. 5. de despons. impub.* quia voluntas, quæ in naturali consensu quiescit, in eos, qui septem annorum compleverunt ætatem, cadit. *l. si infanti. 18. §. ult. & l. potuit. 5. C. de jur. delib.* Ante si contraxerint, post septimum annum legitimo consensu, *c. duo pueri. 12. & ibi Abb. eod. vel cohabitatione, c. literas. 4. §. fin. c. accessit. 5. vers. si consensus. c. duo pueri. 12. eod. vel nixu ad coitum, c. juvenis. 3. hic. c. fraternitati. 7. de eo qui cogn. conf. accedente, convalescunt: nec obest, si muti, surdi à natura sint: modo intellectu non destituantur, & signis voluntatem suam exprimere possint. *c. cum apud. 23. & c. tua. 25. hic.**

Non tantum hi sponsalia contrahere, sed & pro iis alii possunt; ut pater pro filio, mater pro filia, patruus pro nepte,

pte,

pte, tutores & curatores pro pupillis; & alii. quanquam ea effectum non sortiantur, nisi hi puberestacitè, si pater futuras nuptias spondit; si alius, expresse consenserint. *c. un. de despons. impub. in 6.*

Tacitè consentire censentur, si præsentès sint & taceant. *Innoc. Host. & Abb. in c. ex parte. 14. de restit. spol. Marf. sing. 147.*

Contrahi possunt Sponsalia vel *purè*, vel *adjectâ die*, vel *sub conditione*.

Purè, cum vir & mulier, simpliciter, *purè* & *absolutè* se invicem futuros conjuges pollicentur. *c. 2. & c. ex literis. 10. hic.*

Hoc fecisse videntur, si certam conditionem expresse non adjecerint, licet tacitæ & subintellectæ multæ adsint; *de quib. in c. quemadmodum. 25. de jurejur.* modo tacita non exprimat; faceret enim actum conditionalem. *Abb. & Felin. in c. 2. num. 1. hic.*

Dies sponsalibus adjicitur; cum quis intra certum temporis spatium aliquam se in uxorem ducturum promittit. *c. sicut ex literis. 22. hic.*

Sub conditione celebrantur Sponsalia, cum in aliquem casum vel eventum differuntur, vel cum quis se contracturum, si quid factum fuerit, vel non fuerit, pollicetur.

Conditione pendente, ea non sunt firma; nec ex eis aliqua obligatio orta: *c. de illis. 3. c. super eo. 5. de condit. appof. & ibi Abb.* Nisi carnalis copula sit subsecuta: *d. c. 3. verb. aut carnalis. & c. per tuas. 6. eod. aut conditio sit turpis; non tamen naturæ matrimonii contraria; c. ult. de condit. appofit. aut impossibilis. d. c. ult. §. fin.*

Sponsalia spem certam & jus matrimonii futuri inducunt; adeò ut ne pœnitere quidem liceat, & ad matrimonium consummandum Ecclesiastica censura compelli contrahentes possint. *c. ex literis. 10. hic.*

Si ea sequatur carnalis copula, verum efficitur matrimonium:

nium: quia, licet non concubitus, sed consensus faciat matrimonium, tamen hoc ipso conjunctionis actu satis consensus exprimitur. *c. is qui. 30. hic.* & Ecclesia præsumit, eâ sponsum potius promissionem ad effectum velle deducere quàm fornicationis crimen committere.

Adversus quam præsumtionem, cum sit juris & de jure, *Gloss. d. c. is qui.* probatio in contrarium non admittitur; nisi præsumptioni indirectè & per obliquum obviaret: veluti si sponsum velit probare sponsalia illa ante coitum mutuo consensu, vel alias, legitimè soluta, *ut in c. 2. hic.* aut propter aliquod impedimentum, nulla fuisse. *Abb. & Præposit. in d. c. is qui. Gl. in Clem. un. de probat. Felin. in c. quanto. de præsumt.*

Si duo Sponsalia contracta, priora præferuntur; etiam si secunda sint jurata, *c. sicut. 22. hic.* non si copulâ carnali confirmata: *Ioan. And. & Præpos. in d. c. is qui fidem. 30. hic.*

Oritur ex Sponsalibus justitia publicæ honestatis, cujus causâ consanguinei sponsi, cum sponsa, per mortem sponsi, vel alio modo sponsalibus dissolutis, matrimonium contrahere non possunt; & è converso. *c. sponsam. 8. c. ad audientiam. 4. & c. juvenis. 3. eod.*

Dissolvuntur; Mutuo consensu; *c. 2. hic.* etiam si sint jurata; *Dd. in c. prater ea. 12. eod. Dec. consil. 68. col. ult. 2.* Absolutione Judicis, puta ea pubere, qui impubes sponsalia contraxit, petente: *c. de illis. 8. eod. c. à nobis. de despons. impub. 3.* Sponsalibus de præsentibus, *c. sicut. 22. hic.* aut de futuro copulâ confirmatis, *c. veniens ad nos. 15. eod. 4.* Affinitate superveniente; *c. super eo. 2. de consang. & affinit.* etiam per illicitam copulam; *c. veniens. 9. de eo qui cogn. consang. uxor. sue. 5.* Ingressu religionis; *c. commissum. 16. hic. c. 2. de convers. conjun. 6.* Fornicatione, sive corporali; ut cum sponsa cum alio fornicatur; *c. 33. raptor. 27. qu. 2. etiam vi: c. quemadmodum. 25. ubi Gl. de jurejur. sive spirituali;* ut si alteruter in hæresin vel idololatriam inciderit: *c. 6. non solum. & c. 8. jam nunc. 28. qu. 1. 7.* Lapsu temporis, vel diei, sive *conventionalis*, in contractu sponsalium per contrahentes adjecti; *c. sicut ex literis. 22. & ibi Gl. hic. sive Legalis;* nullâ à contrahentibus tempo-

ris factâ mentione, puta triennii; per quod, si quis absque legitima causa absit, præsentis facultas datur liberè contrahendi; *c. de illis. 5. & ibi Gloss. hic. 8.* Defectu implementi ejus quod promissum; aut conditionis, *Ioan. Andr. & alii in d. c. de illis. 3. de condit. apposit. 9.* Fama Canonici impedimenti, si de ea doceatur; *c. cum in tua. 27. hic. c. super eo. 22. de testib. 10.* Capitali inimicitia inter sponsoſ superveniente; *Host. in sum. hic. §. fin. per ration. de qua in c. 2. & c. requis. 17. eod. 11.* Morum asperitate alterutrius; *Abb. in c. veniens. 5. qui cleric. vel vovent. 12.* Deformitate, aut morbo contagioso, subsequente. *c. fin. de conj. leprof. d. c. quemadmodum. 25. de jurejur.*

Quibus casibus alia sponsalia contrahi possunt; absq; auctoritate Judicis, si causa notoria quantum ad veritatem, quia vera; & quantum ad justitiam, quia de jure sufficiens, utpote in eo expressa. *Sylvest. verb. sponsalia. qu. 11.* Si causa non notoria; cum ea: quia causa coram Judice probanda. *Ioan. Andr. in c. de illis. 5. hic. Hostiens. in sum. §. fin. eod.*

De Nuptiis.

TIT. XIII.

Sponsalia de præsentis (ut diximus) nihil aliud sunt quàm contractus matrimonii per verba de præsentis celebratus. *c. 1. c. tua fraternitati. 25. c. si inter virum. 31. de sponsal.*

Est (ut supra diximus) *matrimonium* conjunctio legitima maris & feminae, individuam vitæ consuetudinem, & divini humanique juris communicationem continens. *Hostiens. in §. quid sit. tit. de matrim. & 27. qu. 1. §. 1.*

Dico *conjunctio*, scilicet animorum; ut sit initiatum: & corporum; ut sit perfectum matrimonium. *c. 39. institutum. c. 39. matrimonium. c. 35. cum initiatur. cum c. seq. 27. qu. 2.*

Maris & feminae; quia plures uxores aut viros habere non licet; *c. 4. nemo. 32. qu. 4. c. licet. 3. c. tuas. 5. de spons. duor. c. gaudemus. 8. de divor.*

Individuam vitæ consuetudinem continens; puta ex destinatione: quum in hoc coeant qui nuptias contrahunt, ut sint perpetuæ vitæ consuetudine conjuncti. *c. 7. femina. 30. qu. 5. c. 6. solet. 32. qu. 2.*